

วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็ก

ผศ.พญ.โกลดตา ศรีสิงห์
พญ.ชญานิศ ขจรโรจนรักษ์

ปัจจุบันปัญหาโรคโควิด-19 ระบาดมากจนรัฐบาลไทยกำลังจะประกาศให้เป็นโรคประจำถิ่น เพื่อให้เด็กไทยมีภูมิ탄ทานต่อโรคดังกล่าว รัฐบาลส่งเสริมให้คนไทยทุกคนรวมทั้งเด็กได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในบทความนี้เรามารู้จักกับวัคซีนโควิดในเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการรับวัคซีนดังกล่าว

วัคซีนโควิด-19 ในเด็กปัจจุบัน (เดือนเมษายน 2565) ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา เดิมมี Pfizer เพียงชนิดเดียวต่อมา คณะกรรมการอาหารและยาได้อนุมัติให้ฉีดวัคซีน Sinovac® และ Sinopharm® ในเด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 โดยรับรองให้ใช้ในขนาดต่อโดสเช่นเดียวกับที่ฉีดในผู้ใหญ่ คือ Sinovac® 3 ไมโครกรัม หรือ 600 SU (0.5 มล.) หรือ Sinopharm® 4 ไมโครกรัม (0.5 มล.) ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ พบว่าการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิดเชื้อตาย 2 เข็มห่างกัน 4 สัปดาห์มีความปลอดภัยสูง และมีประสิทธิภาพดีในการป้องกันสายพันธุ์ดั้งเดิม

วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็ก อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 12 ปี

เด็กกลุ่มนี้แนะนำให้ mRNA vaccine (Pfizer BioNTech®)
ฝ่าเข็มเป็นอันดับแรก ขนาด 0.3 ml IM จำนวน 2 เข็ม
ห่างกัน 3 สัปดาห์ขึ้นไป

เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนดังกล่าวโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงควรรับให้วัคซีน เพราะหากเป็นโควิด-19 มักรุนแรงและเสียชีวิต
คนที่ถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง คือ

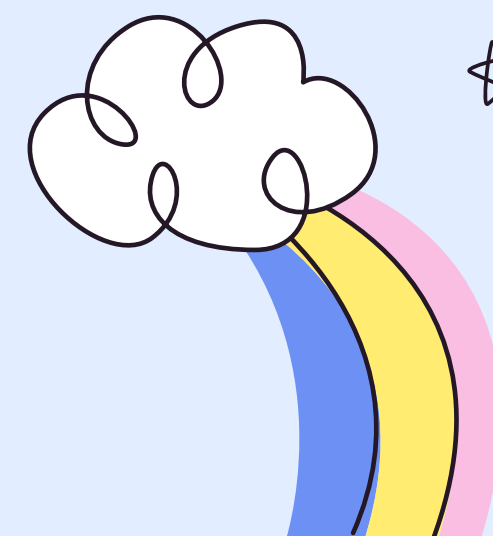
1. อ้วน (BMI>35กก/ม² หรือ น้ำหนัก > 70 กก. ในเด็กอายุ 12-13 ปี; น้ำหนัก > 80 kg ในเด็กอายุ 13-15 ปี; น้ำหนัก >90 กก. ในเด็กอายุ 15-18 ปี หรือ อ้วนและมีภาวะหยุดหายใจขณะหลับรวมกัน)
2. โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง รวมทั้งโรคหอบหืดที่มีอาการปานกลางหรือรุนแรง
3. โรคหัวใจและหลอดเลือด
4. โรคไตวายเรื้อรัง
5. โรคกระดูกและภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ
6. โรคเบาหวาน
7. กลุ่มโรคทางพันธุกรรมรวมทั้งกลุ่มอาการดาวน์ เด็กที่มีภาวะพร่องทางระบบประสาทอย่างรุนแรง เด็กที่มีพัฒนาการช้า

แนะนำให้ออกกำลังกายอย่างหนักหรือการทำกิจกรรมอย่างหนักเป็นเวลา 1 สัปดาห์หลังจากการฉีดวัคซีน
(เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อน)

แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เข็มกระตุ้นในเด็กอายุ 12 ถึง <18 ปี ที่เคยได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA Pfizer BioNTech® ครบ 2 เข็มแล้วอย่างน้อย 4-6 เดือน ด้วยวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA Pfizer BioNTech® 1 เข็ม โดยแนะนำให้ฉีดเข็มกระตุ้นในเด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดโรคโควิด-19 ชนิดรุนแรงเป็นลำดับแรก และให้วัคซีนเข็มกระตุ้นแก่เด็กปกติในลำดับถัดไป

เด็กที่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิดเชื้อตาย Sinovac® หรือ Sinopharm® 2 เข็ม
แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA Pfizer BioNTech® อีก 1 เข็ม
ห่างจากฉีดวัคซีนชนิดเชื้อตายอย่างน้อย 4 สัปดาห์

วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็ก อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 5-11 ปี

เด็กกลุ่มนี้แนะนำให้ mRNA vaccine (Pfizer BioNTech®) ฝาสีชมพูเป็นอันดับแรก ขนาด 0.2 ml IM จำนวน 2 เข็ม ห่างกัน 8 สัปดาห์ เพราะได้ระดับภูมิคุ้มกันที่สูงกว่า มีข้อมูลด้านความปลอดภัย และประสิทธิภาพในเด็กเพียงพอ

พิจารณาใช้วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิดเชื้อตาย Sinovac® หรือ Sinopharm® เป็นวัคซีนทางเลือกสำหรับฉีดในเด็กอายุตั้งแต่หกปีขึ้นไป โดยแนะนำสูตรไขว้ (heterologous vaccination) ให้ฉีด Sinovac® หรือ Sinopharm® เป็นเข็มที่ 1 และฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA Pfizer BioNTech® เป็นเข็ม 2 เขากลับมาเนื้อหาจากวัคซีนชนิดเชื้อตายอย่างน้อย 4 สัปดาห์

เด็กทุกคนควรได้รับวัคซีนดังกล่าวโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ควรรับให้วัคซีน เพราะหากเป็นโควิด-19 มักรุนแรง และเสียชีวิต, คนที่ถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงในกลุ่มอายุนี้ เหมือนกับกลุ่มอายุ มากกว่าหรือเท่ากับ 12 ปีด้านบน

ข้อห้าม

1. ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้รุนแรงจากการฉีดวัคซีนโควิด-19 ครั้งก่อนหรือแพ้อย่างรุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีน
2. ห้ามนำวัคซีนสำหรับผู้ใหญ่ (ฟาสีม่วง) มาใช้ในเด็กอายุ 5-11 ปี เพื่อ ป้องกันการให้วัคซีนผิดพลาด (administration errors, including dosing error)
3. หากเด็กอายุ 11 ปี ได้รับ Pfizer vaccine (ฟาสีส้ม) เข็มที่ 1 และถึงกำหนดรับวัคซีนเข็มที่ 2 ภายหลังจากอายุครบ 12 ปี ให้ฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 ด้วย Pfizer vaccine (ฟาสีส้ม)
4. เด็กที่มีผลข้างเคียงรุนแรงภายหลังการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เช่น anaphylaxis, shock, perimyocarditis เป็นต้น ให้ระงับการฉีดวัคซีนต่อไวก่อนและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

คำถามที่พบบ่อย

1. สามารถฉีดวัคซีนอื่น พร้อมกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในคราวเดียวหรือไม่
ตอบ ไม่ เนื่องจากวัคซีนโควิดเป็นวัคซีนใหม่ แนะนำเว้นระยะห่างอย่างน้อย 14 วัน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปฏิกิริยาจากการฉีดวัคซีนพร้อมกัน
2. วัคซีนที่มีประจำเดือนสามารถฉีดวัคซีนโควิด-19 ได้หรือไม่
ตอบ ได้
3. หากเด็กอายุ 11 ปี ได้รับ Pfizer vaccine (ฟาสีส้ม) เข็มที่ 1 และถึงกำหนดรับวัคซีนเข็มที่ 2 ภายหลังจากอายุครบ 12 ปี ควรทำอย่างไร
ตอบ ให้ฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 ด้วย Pfizer vaccine (ฟาสีส้ม) ขนาด 0.2 ml.
4. ถ้าเด็กเคยติดโควิด-19 และหายแล้ว ยังมีความจำเป็นต้องฉีดวัคซีนหรือไม่?
ตอบ ควรฉีด เพราะอาจมีการติดเชื้อซ้ำได้ แนะนำให้ฉีดหลังหายแล้ว 3 เดือน
5. เด็กเป็น MIS-C ฉีดวัคซีนได้หรือไม่
ตอบ ได้ เมื่อพ้นจากความเจ็บป่วยและเป็นเวลาอย่างน้อย 90 วัน

เอกสารอ้างอิง